

A népművelés gondjai és feladatai

A népművelés elméleti és gyakorlati szakemberei az elmúlt évben széleskörű eszmecserét folytattak. A folyóiratokban mejelent írásokat, a rádióban elhangzott adásokat a debreceni konferencia összefoglalta és hasznos tanácsokat adott a jövőre vonatkozóan. Az alapvető kérdések tisztázása nem jelentheti e téma hátterbe szorítását, feledésbe merülését, hiszen a termelés és technika gyors fejlődése, a gazdaság törvényszerűen előálló szerkezeti változásai, a munka és elosztási viszonyok alakulása, valamint az említett körülmények hatására beálló tudati tükrözodes nap mint nap újabb feladatok elé állítják a népművelést. A szocializmus építése tényezőinek sokoldalú egymásrahatása időről időre meghatározza a népművelés konkrét célját, feladatát, tartalmát és eszközeit. Mindezek megkövetelik a munkánkat befolyásoló körülmények szüntelen vizsgálatát, indokoltá teszik a népművelés rendszeres értékelését, örömeink és gondjaink boncolgatását. A népművelésben széleskörben elterjedt formális, rutin munka elleni védekezés elengedhetetlenné teszi az étellel való szüntelen szembesítést.

Megyénk helyzetét vizsgálva nyugodan megállapíthatjuk, hogy a társadalom a termelés, az ideológia pozitív tendenciáinak érvényesülése az elmúlt években nagy lendítő erővel hatott a népművelésre. A spontán hatást fokozta az újat szenvedélyesen kutató, a fejlődés elemeit biztosan felismerő népművelési munkások céltudatos tevékenysége. Az eredmény legszembetűnőbben a lehetőségeket igénybevevők körének bővülésében mutatkozik. A hatókör bővülés igazolásául felsorakoztatok néhány adatot, 1960. és 1964. összehasonlításában:

Felnőttoktatásban résztvevők	2.689 fő	5.730 fő
Könyv olvasók	32.213 „	52.175 „
Mozilátogatók	2.197.227 „	2.313.525 „
Ismertetterjesztő előadást hallgatók	79.377 „	121.516 „
Ismertetterjesztő szakköri tagok	2.524 „	3.452 „
Kiállítás látogatók	28.417 „	92.255 „

Folytathatnám az összehasonlítást, hiszen — a színház látogatók csekély csökkenésén kívül — valamennyi mennyiségi mutató kedvezően alakult.

Az eredményeket csak szépíti a lakosság saját jövedelméből megszerzett önművelődési eszközök nagyobb mértékű bekapcsolódása. Csak a legfontosabbakat említve, szintén az 1960. és 1964. évi összehasonlításban:

Rádió	41.524 db	49.138 db
Televízió	1.008 db	12.101 db
Könyvvásárlás	5.054.557 Ft	7.539.969 Ft

A népművelés hatókörének bővülését nem lehet önmagában mindennek feletti-nek tekinteni. A mennyiség és minőség kölcsönhatása szempontjából mégis érdemes

figyelembe venni. Ugyanis ma már az emberek jelentős része csak azokon a népművelési formákon hajlandó résztvenni, melyek számára vonzó, vagyis felkeltik az érdeklődést. Éppen ezért nyugodtan feltételezhetjük, hogy az említett számok bizonyos ízlésen, nézeteken, előzetesen nyújtott ismereteken alapulnak, így a hatékonyságának is mutatói. Elvértve ugyan találhatunk olyan helyzeteket, amikor a részvétel indítéka nem a tartalmi, hanem formai vonzóerő, ilyenkor a nevelés határfoka ugyan kisebb értékű, mégsem lehet eredménytelenségről beszélni, hiszen már a pusztán megjelenés is lehetőséget jelenthet az egyes alanyok későbbi tudatos formálásához. Ezért a mennyiség és minőség a népművelésben éppen úgy, mint más területen, egy adott kérdés két, egymással kölcsönhatásban lévő oldalaként fogható fel.

A minőség, a cselekvésben megnyilvánuló hatások szempontjából természetesen nem mindegy milyen nézet, megelőző ismeret, ízlés talaján bontakozik ki a részvétel gondolata. Egyáltalán nem közömbös milyen témájú és eszmei tartalmú könyveket olvas, vagy filmelőadásokat néz lakosságunk. Ha az eltelt pár évre visszatekintünk, ezen a területen is álljuk a próbát. A könyvtárak olvasóinál fokozott elolódás figyelhető meg a kortárs irodalom és a magasabb olvasói igényre valló versirodalom olvasásának irányában. Egyre többen keresik a szakirodalmat is. Az ismeretterjesztő előadásokat az értelmiség emelkedő számának eredményeként gondosabban előkészített, magasabb szakképzettséggel bíró előadók tartják. Emelkedett az országosan és megyeileg elismert szakemberek által tartott ismeretterjesztő előadások száma. Az akadémiai formák meghonosodásával a meghatározott rendszerben nyújtott ismeretek közvetlenül kapcsolódnak az érdeklődéshez, műveltséghez, társadalmi és egyéni igényekhez.

Az előzőekben már említett kölcsönös viszonyban lévő, több tényező hatása végsősoron az állásfoglalásban, magatartásban, tevékenységben nyilvánul meg. A megváltozott gondolkodásra megemlítem példaként a szocialista brigádmozgalmak nagyszerű eredményeit és a családi, társadalmi események alakulásait. Megyénk ipari üzemeiben a szocialista brigádoknak 1960-ban 1304 tagja volt, 1964-ben ez a szám 5028-ra emelkedett, jelenleg pedig 11.775 fő küzd a szocialista brigádtag megtisztelő címért. A mezőgazdaságban 1691 dolgozó tette magáévá a szocialista módon dolgozni, élni, tanulni jelszót. A társadalmilag tartott névadók száma másfélszeresére, a házasságkötéseké pedig az 1960. évinek kétszeresére emelkedett.

Az áttekintett években elért eredményeink nyilvánvalósága szükségtelemné teszi a fejlődés valamennyi részleteinek felsorolását. Sokkal fontosabbnak tartom a társadalom és a műveltségi állapot összhangjának megteremtéséből fakadó tennivalóink boncolgatását, illetve annak a kérdésnek a vizsgálatát, hogy a népművelés a rendelkezésre álló lehetőségekkel és eszközökkel kellően segíti-e a szocializmus építésének más vonatkozásban már jól ismert feladatait. A szocialista gazdaság fejlesztése, a reá épülő ideológia tömegméretű érvényesülése, a két tényező közötti kölcsönhatás megszabja a népművelés fő célkitűzését, amelyet összefoglalóan a lakosság szocialista tudatának kialakításában lehetne megjelölni. Ez a célkitűzés, bármilyen egyszerűnek és magától érthetőnek tűnik, számtalan probléma megoldását feltételezi.

A múltból örökölt kulturális elmaradottság végleges felszámolása szükségessé teszi, hogy a népművelés még hosszabb ideig különös figyelmet fordítson a lakosság műveltségbeli hiányosságának pótlására.

Ezen a téren a legnagyobb tehertétel az írástudatlanság felszámolása. A mi körülményeink között nem lehet hosszabb ideig eltérni az az állapotot, hogy a lakosság egy része nem rendelkezik a legelemibb ismeretekkel, nem tud írni, olvasni. Igaz, az írástudatlanok száma csekély, megyénk lakosságának elenyésző %-a, és többségében a magasabb korosztályhoz tartozik. (Összehasonlításként érdemes megjegyezni, hogy az UNESCO felmérése szerint Földünk 15 éven felüli lakosságának több mint 50 %-a analfabéta.) Jelentős gondot okoz mégis ez a helyzet, hiszen ezeknek az embereknek már lehetőséget adtunk a művelődésre, illetve a fiataloknak törvényesen kötelességüké tettük a tanulást. Ők a lehetőségeket és kötelességeiket elmulasztva az írás, olvasás szükségessége felismerésének a cselekvésre ösztönző szintjéig sem jutottak el. Mindez megnehezíti a velük való foglalkozást is, hiszen nem csupán a betűvetés, az olvasás alapelemeit kell elsajátítani velük, hanem a tanulás indítékait megadva, állandó ráhatással gondolkodásukat egészet szükséges formálni. Ilyen átfogó tudatátalakítást csak társadalmi összefogással lehet megoldani. A közös tevékenység is csak abban az esetben hozhat eredményt, ha túljutunk az agitációs szinten, ha részletesen kidolgozott, differenciált munkát végzünk. Az 50 éven felüliekkel — figyelembevéve elfoglalt helyeiket a felszabadulás után rendszerint előírták a tanulást — érdemes lenne valamilyen formában kötelezővé tenni az alapismereti tanfolyamok elvégzését. A munkafüzet — szinte alig kell foglalkozni, ugyanakkor a 25 éven aluliaknak — akiknek helyeken helyes lenne megszabni valamilyen időpontot, amikor a dolgozó, a munkaadó, az üzemi oktatás felelősök segítségével sikeres alapismereti vizsgát tesz.

A falvak közül célszerű évenként kiválasztani azt a néhányat, ahol intenzíven dolgozva viszonylag rövid idő alatt lényeges változást lehet elérni. Így jól lehetne koncentrálni az erőket, ugyanakkor jelentős pszichikai hatást váltana ki. A probléma megoldásánál a legfontosabb az ismeretek elsajátítása, mégsem üdvözölhetők az olyan eljárások, amikor a községi tanács vezetői az analfabétákat írásban szólítják fel, csak azért, hogy buzgalmukat adott esetben dokumentálják. Itt már nem öngazdálkodásra, szervezeti erőfeszítések felsorolására, hanem hasznosítható, tudásban lemérhető eredményekre van szükség.

Az általános iskola VIII. osztályának elvégzése egyre inkább 'közügyggyé' válik. A vezető beosztású dolgozó, aki kiváló munkájáért, társadalmi aktivitásáért megbecsülésből került beosztásába, ha nem hajlandó a munkaköréhez szükséges ismereteket elsajátítani, előbb-utóbb gátolni fogja a közösség előrehaladását. Képtelen lesz hosszabb ideig megoldani a reá háruló feladatokat és az ennek következtében előálló kellemetlen légkörben hibát, hibára halmoz. Közben a körülötte élő, magasabb felkészültségűek elfordulnak tőle. Ilyenkor többen hivatkozni szoktak rendkívüli képességeikre, nagy élettapasztalatukra, s ezekkel mintegy felmentik magukat az elemi követelmények alól. Az említett tulajdonságok valóban nélkülözhetetlenek a jó vezető számára, de éppen ezért feltételezhetjük, ha valaki rendelkezik fontos tulajdonságokkal, amelyekhez még szorgalom is párosul, viszonylag könnyen megszerezheti a munkakör betöltéséhez szükséges iskolai végzettséget.

Amennyiben ez nem valósul meg, az említett tényezők közül hosszabb ideig hiányzik valamelyik, következképpen az adott személy — nem az iskolai végzettség, hanem a rátermettség hiánya miatt — beosztását nem lesz képes tartósan ellátni.

Nem kisebb a gondunk a nők körében sem. Közülük, a régi szemlélet miatt, sokan kényszerültek idő előtt abbahagyni a tanulást. Azóta a férfiak, a férfiek közül igen sokan pótolták az elmaradást, néha éppen feleségeik támogatásával. Így a műveltségbeli különbség — amely legtöbbször nézetbeli, magatartásbeli, izlésbeli változást is eredményez — még jobban megnövekedett. A nézetbeli eltérések nagyon könnyen válhatnak a házastársi viszony megromlásának okaivá.

A nők egy részének iskolázatlansága a gyermeknevelésnél is érezteti hatását. Igen sok anya képtelen felsőtagozatos gyermekének tanulását, nevelését jól elősegíteni. Ebből különböző konfliktusok származhatnak. A gyermekek egy része elmarad a tanulásban. Bizonyos tananyag meg nem értése kihat a gyermek tantárgyhoz való viszonyára; „Utálja a számtant”, halljuk ilyenkor és máris nehezen pótolható kiesés fültanúi vagyunk.

A tetetvesebb gyerekek képesek szülői segítség nélkül feldolgozni a tanulmányanyagot, meg is értik a jelenségek összefüggéseit, okait és vitába szállnak az esetenként maradi nézeteket valló édesanyjával „tiszteletlen a gyerek”, „csak az apjára hallgat”, „mindig elcsavarog itthonról” halljuk ilyenkor. Ezek a panaszok szülők kevésbé gondolnak arra, hogy egy, már felesleges játék, egy különleges ruha árának megteremtésére felhasznált idő tanulásra fordításával éppen féltettebb kincsüket tarthatták volna meg.

Megyenekben közel 30 ezren dolgoznak az otthonuktól távol. Többségüknek alacsony az iskolai végzettsége. Ismereteiket éppen a körülményekből fakadóan ma sem gyarapítják. A munkahelyen alacsony szakképzettséget igénylő beosztásban dolgoznak, így ez nem ösztönzi őket a tanulásra. A murkaidőn túli órákat egyébként is utazással és otthoni kertmunkával, állatgondozással töltik. Ez az állapot hosszabb ideig aligha tartható fenn. A korszerűsítés következtében a gyárak egyre kevesebb segédmunkaerőt igényelnek. A falvakban a mezőgazdaság fejlődése következtében mind több szakembert foglalkoztatnak. A faluról bejáró dolgozóknak — ha jövedelmük szintjét biztosítani akarják — el kell indulniuk a szakmatanulás útján, amely lehetetlen általános műveltség nélkül.

A megemlített néhány rétegnél kifejezett formában jelentkezik a műveltségbeli hiányosságok pótlásának szükségessége. Elég jelentős számban vannak, akik 20-25 éve elvégezték az elemi iskolát vagy a négy polgárit, esetleg szakmunkásképzőt. Így iskolai bizonyítvány szerint rendelkeznek az alpműveltséggel, de a valóságban az ismereteik egy része elavult, s nézetük megrekedt egy bizonyos szinten. Elengedhetetlen, hogy ezen személyek számára a népművelés a legrövidebb idő alatt a leghatékonyabb formában közvetítse a mindennapi tevékenységben jól hasznosítható, korszerű ismeret és tudat tartalmakat.

A népművelés néhány elméleti munkása elmarasztalóan nyilatkozik a műveltségbeli elmaradás megszüntetésére fordított erőfeszítésekről. Ezekkel a véleményekkel csak akkor lehet egyetérteni, ha a tudat az ismeretbeli elmaradás pótlásának, valamint korunk szintjén tartásának helyes aránya kialakítását célozza. Ugyanakkor tudomásul kell vennünk, hogy a társadalmi valóság e funkció megmaradását még hosszú ideig nélkülözhetetlenné teszi.

A legkiválóbb szocialista iskola is csak bizonyos indulási alapot biztosít. Nem adhat lezárt ismereteket és nem vállalkozhat olyan tömegmértetű önművelődési

készség kifejlesztésére, amely szükségtelenné teszi a népművelést. Következésképp a lakosság tudata tartalmának, műveltségének korunk szintjén tartása a felnőttek nevelésének alapvető feladata.

Az iparban és mezőgazdaságban ma már viszonylag rövid idő alatt változik a technika, újabb és újabb termelési eljárások kerülnek bevezetésre. A termelés magasabb szintre emelést nagymértékben elősegíti az egyes munkahelyek dolgozóinak előkészítése. Az új gépek beállítása előtti szakmai felkészítés, az új eljárások bevezetését megelőző meggyőzés, a magasabb munkaeredményekben érezteti hatását. Igen sok üzemünkben, kultúrotthonunkban felismerték a termelési szakpropaganda előnyeit és 1-2 év távlatát figyelembevéve felkészítik munkásaikat a jövő technikájának, termelési eljárásainak alkalmazására.

A szakismeret ösztönző hatását fokozza a gazdasági fejlesztés forradalmi szerepe és az egyén érdekeltisége közötti összefüggés megértése. Ha a dolgozók széles tömegei időben felismerik a változó gazdasági helyzet következtében létrejövő új társadalmi körülményeket, ha áttekintik az új minőségek számukra előnyös voltát, hajlandók lesznek részt vállalni a fejlettebb viszonyok megteremtéséből. Az új társadalmi minőségek létrejötte — például falun az egységes paraszti osztály — megváltoztatja az egyes törvényszerűségek érvényesülését, új kérdések megválaszolását teszik szükségessé. A választ általában és konkrétan mindig az adott falujáról lehet megközelíteni. Ezek megértését az előzetesen szerzett műveltség jelentősen megkönnyíti, de az ismeretes, a tájékoztatás az emberek túlnyomó részénél elengedhetetlen. Jelenleg a népművelés legfontosabb tennivalóit a gazdaságpolitikai feladatok megoldásának megismerése, az osztályviszonyok és a szövetségi politika megértése, a szocialista demokrácia érvényesítésének segítése, a munka- és közérkölcös magasabb szintre emelése, a polgári ideológiai befolyás és a vallásos nézetek elleni harc, a lakosság internacionalista szellemű nevelése határozhatja meg.

Az emberek sokoldalú fejlesztését, a változó körülmények közötti élesre való felkészítését a népművelés több sajátos eszközzel és formával segíti. A társadalmi valóság teljesebb megismerésére a tudomány mellett felhasználja a művészetet is.

A művészetek a társadalmi és valóságtükröző funkciójuknál fogva pozitív érzelmeket kelthetnek, gondolatokat ébreszthetnek, cselekvésre ösztönözhetnek, ezért nagyon hasznosak az egyén életének harmonikussá tételében, végsőfokon a társadalmi fejlődésben. A helyes művészeti ízlés kialakítása azonban — éppen a művészet társadalmi jellegéből eredően — megköveteli hogy a nevelésre olyan magasszintű eszmei és művészi tartalommal bíró alkotásokat használjunk fel, amelyek híven tükrözik szocialista eszménket és életünk gazdaságát. Hadat kell üzennünk az eszménktől, életünktől idegen, hamis illúziókat keltő, üres formai játékokat mutató műveknek, bármilyen új színben tűnnek is fel.

A dolgozó emberek felszabaduló ideje, növekvő jövedelme mind jobban a művészetekre tereli a figyelmet, az érdeklődést. Egyre többen néznek színházi előadást, filmet, képzőművészeti alkotást, szívesen hallgatnak zenét. Igen sokan vállalják, hogy idejüket valamelyik művészeti ág művelésére fordítják.

A nemes szándék sokszor elakad a hozzá nem értésen. A legnagyobb gond, hogy ma még elég sokan nem tudnak helyesen különbséget tenni az igazi műalkotás, a kevésbé értékes alkotás vagy éppen a giccs között. Helytelenül értékelik a látott vagy hallott műveket, nem ritkán előnyben részesítik a gyengébb,

a visszahúzó ízlésekre apelláló, társadalmunktól idegen érzésekre építő műveket. Sajnos közsegeinkben a vezetők, a művelődési munkások egy része sem rendelkezik azzal az esztétikai alappal, amelynek birtokában hatékony segítséget adhatna a lakosságnak. A művészi szép, emberalakító hatásához hasonlóan nagy befolyást gyakorol az érzelmekre, gondolatra és tevékenységre, a természeti és környezet: szép is. A közvetlen környék, hazánk tájainak megismerése, a táj és az ember egymásra gyakorolt hatásának megmutatása hasznos kulturális program lehet. A környezet esztétikát a középületek, a közintézmények, a szórakozóhelyek ízléssé tételével lehet elkezdni. Rendkívül fontos, hogy a nevelőintézmények, a kulturális intézmények irányítói, gazdái különös gondot fordítsanak a külső és belső díszítésre, a berendezésre. A környezet szép, gyönyörködtető hatása kibontakoztatásának másik területe a kultúrált lakásberendezés. Ezen a területen megyénkben nagyon kiváló adottságok vannak. Az elmúlt öt évben 8100 lakás épült és több mint 25 000 ember költözött új lakásba. A lakberendezési bemutatók, a filmmel kísért tájékoztatások, a célszerűség sokoldalú feltárása hozzájárulhatnak a drágán vásárolt ízléstelen képek, díszek, korszerűtlen bútorok kiszorításához. **A régi világ eszmei maradványait hordozó, konzervatív életmódra ösztönző tárgyak, díszek kiszorításával megváltozik az emberek élete, a lakás és a benne élő tárgyak felhasználása.**

A környezet és az egyén mindig kölcsönhatásban van. Az ember a lehetőséghez mérten az egyéniséghez alakítja a környezetét, megteremti az együttélés jellemző formáit. Nálunk ugyan az emberek élete gyorsan változik, de a régen kialakult ízlés, együttélési forma — különösen az idősebb korosztályoknál — még mindig megtalálható. Az új életünk nemes tartalma az együttélés külső formáiban még nem jut kellően kifejezésre. Többen a társas érintkezés kifinomult formáit szinte mellatlannak tartják a ma emberéhez. Megfelelnek róla, hogy az együttélés külső formáinak, szépségeinek soha nem volt olyan igaz alapja, mint amelyet szocialista társadalmunk létrehozott. Ma már nem a — teljesen soha senki által be nem tartott — krisztusi tízparancsolat, a téves hiedelmekre épülő dogma, a tudatlanságból táplálkozó előítélet a helytelen megnyilvánulások visszatartója. A közösségi tulajdonviszonyok, a végzett munka szerinti elosztás, a közösség érdekében vállalt felelősség, a tudatos kötelességteljesítés, a közösség által adott jogok gyakorlása szabja meg az erkölcsi értékeket és az azokon nyugvó együttélési formákat. A népművelésnek, az új minőségek felismerésében, tudatosításában, a kifejezésre juttatás formáinak elterjesztésében jelentkezik a szerepe.

A kérdést mindig úgy teszik fel; adottak-e a lehetőségek, az eszközök, a formák, kimunkáltuk-e az új tartalomnak megfelelő módszereket. A válaszok döntően függenek a megközelítéstől

Ha a néhány év előttihez viszonyítunk, a feltételek gyorsabban javultak, mint az egész népművelési tevékenység. Az elmúlt 5 évben megyénkben 42 kultúrházat építettünk és megközelítőleg ugyanannyit korszerűsítettünk. A kultúrotthonok működési költsége 1964-ben háromszorosa az 1960. évinek.

Szinte minden kultúrotthonot ellátunk televízió készülékkel. Ha az ideális igény oldaláról nézzük, igen nagy számlát lehetne benyújtani (kultúrotthononként párszáz ezer forintot). **A valóság a két véglet között van. Fokozott korszerűsítés mellett szükséges a meglévő lehetőségek jobb kihasználása. Mintegy 40-50 kultúr-**

otthonunk viszonylag csekély anyaggal és több gondossággal alkalmassá tehető a jelenleginél sokkal eredményesebb munka végzésére. Ezekben a helyeken a népművelés hatékonyságának fokozása főleg a szemléleten, a művelődési munkások hozzáértésén múlik.

A népművelést végzőknek időben fel kell ismerniök a haladás elemeit, a fejlődést segítő tendenciákat. A termelés, a gazdaság átalakulása, a lakosság gyorsan fejlődő anyagi körülményei, a változó környezet megsokszorozhatják a népművelés lehetőségeit. A gazdaság, a termelés ösztönzése, a felszabaduló idő, a mind kultúraltabbá váló szórakozóhelyek, a kényelmes lakások, a gépkocsik növekvő száma, a televíziók ugrásszerű terjedése, a családi könyvtárak, az emelkedő folyóirat vásárlás és olvasás szükségessé teszik az egész lakótelep, az egész falu méreteiben való gondolkodást, tervezést.

A termelési bemutatókon, a tapasztalatcseréken, a kirándulásokon való részvétel, az ízléses, kultúralt szórakozás, a TV közös nézése, az egyes helyiségekben (a társadalmi szervek termei, szobái, lakások) azonos tevékenységet folytatók (motorosok, modellezők, bélyeggyűjtők) találkozásai, a családi összejövetelek (névadó, házasságkötés, lakásavató) megannyi alkalmi az emberek alakításának.

Megyei módszertani intézményeink feladata a gondos elemzések, kísérletek végzése, tapasztalatok gyűjtése, a legbevéltabb módszereknek széleskörű terjesztése. Helyes, ha az intézmények a jövő szükségleteinek, lehetőségeinek boncolgatását, felvázolását nem elhanyagolva, a fő figyelmet a jelenlegi körülmények adottságok közötti munka eredményesebbé tételére fordítják.

Az egész falu méretében való gondolkodás, dolgozás útjai szinte járhatlanok. A leghatásosabb eszközök — pl. a TV — felhasználása még gyermekcipőben jár, noha az első lépéseket — a salgótarjáni konferenciával — megyénkben tettük meg. Sajnos még nem jutottunk el a felmérések, tapasztalatok hasznosításáig, pedig lakosságunk negyedrésze rendszeres TV néző.

A feltételek gyors javításának kulcsa az irányítás kezében van. A Népművelési Tanácsok helyes működésével megteremthető a magasszintű egységes irányítás, a népművelési célok egységes értelmezése, az anyagi széttagoltság felszámolása, a cselekvés összhangja. Itt azonban hangsúlyozni kell; a Népművelési Tanács csak keret, az irányítás javulása elsősorban az abban résztvevők szemléletétől, munkájától függ. Nagyon lényeges, hogy tagjai a megye egész lakossága és ne csak a delegáló szervet szemszögéből közeledjenek a feladatok megoldásához. A népművelés különböző szintű munkásainak egyébként is meg kell szabadulniök a régi, elavult nézetektől (intézmény méretben, számokban, rendezvényekben gondolkodás). Számítani kell azt a ma már keveset hangoztatott, de még mindig ható nézetet is, hogy a népművelés irányítását minden általánosan művelt, viszonylag értelmes ember el tudja végezni. Ehhez a munkához kellő társadalmi ismerettel, pedagógiai és népművelési módszerbeli jártassággal kell rendelkezni. Természetesen a követelménnyel és a teljesítménnyel párhuzamosan a megbecsülést is joggal várják és meg is érdemlik, akik nagy hozzáértéssel, elhivatottsággal végzik a legnehezebb nevelő munkák egyikét.

Nádházi Lajos